

Fylkesmannen i Rogaland Miljøvernavdelingen

Saksbehandler: Margareta Skog
Telefon: 51 56 89 32

Arkivnr.: 472
Saksnr.: 2010/8455

Rogaland Bildeler AS, Eigersund - Kontrollrapport

Rapportnr.: 2010.134.I.FMRO
Type kontroll: Verifikasjon

Informasjon om virksomheten:

Navn: Rogaland Bildeler AS	Organisasjonsnr. (bedrift og juridisk eier): 880598082 (bedrift) 980579263 (juridisk eier)
Postadresse: Ytre Torvhusvei, 4370 Egersund	Besøksadresse: Ytre Torvhusvei, 4370 Egersund
Utslippstillatelse: 24.07.2000	Bransjenr. (NACE-kode): 46.770 – Engroshandel med avfall og skrap
Risikoklasse: Ikke fastsatt	Kommune/kommunenr.: Eigersund/1101
Kontrolldato: 19.08.2010	Tidspunkt for forrige kontroll: 20.10.2005 (m/senere befaring 01.06.2006)

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Glenn Midttun, daglig leder	Fra fylkesmannen: Kristin Espeset og Margareta Skog
--	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Hovedtema for kontrollen var:

- Forsøpling og skjemmende innsyn
- Fast dekke
- Miljøsanering av bilvrak
- Håndtering og viderelevering av farlig avfall

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket tre (3) avvik under kontrollen. Dette er:

1. Bedriften håndterer ikke spraybokser som farlig avfall, og overholder ikke plikten til årlig innlevering av farlig avfall av typen pressesaft.
2. Bedriften har ikke nok fast dekke på areal der det foregår aktiviteter som medfører søl og lekkasje av væsker fra bilvrakene.
3. Bedriftens årsrapport for 2009 er mangelfull.

Kontrollgebyr

Rogaland Bildeler AS sitt anlegg er ikke plassert i risikoklasse. Dermed skal bedriften betale NOK 4 300 for gjennomført kontroll, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Oppfølging etter kontrollen

Bedriften plikter å rette avvikene snarest.

Fylkesmannen pålegger bedriften **innen 1. november 2010** å bekrefte skriftlig at forholdene er brakt i orden og å redegjøre for de tiltak som er gjennomført for å rette **avvikene**. Dersom virksomheten ikke klarer å rette avvikene innen denne fristen, skal den redegjøre for årsaken og oversende oss en tidsfestet handlingsplan for retting av disse. Denne planen skal oversendes oss innen samme frist (**1. november 2010**).

Pålegget om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen tre (3) dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Fylkesmannen.

Dersom Fylkesmannen ikke mottar den pålagte, skriftlige tilbakemeldingen innen gitt frist kan vi med hjemmel i forurensningslovens § 73 fatte vedtak om tvangsmulkt.

Rapport godkjent (dato):

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Margareta Skog
senioringeniør

Bakgrunn

Det er nærmere fem år siden Fylkesmannen sist kontrollerte bilopphoggerne i Rogaland. Vårt mål er å kontrollere bilopphoggerne minst hvert 4. år. Kontrollen av Rogaland Bildeler AS 19.08.2010 skal dermed karakteriseres som en rutinekontroll.

Kontrollen ble ikke varslet i forkant. Hensikten med dette var å avdekke mulig forsøpling og forurensning på og rundt anlegget.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for den bransje virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer
- *Tillatelse til å drive oppsamlingsplass for bilvrak for Rogaland Bildeler A/S*, datert 24.07.2000

Resultater fra kontrollen

Avvik 1:

Bedriften håndterer ikke spraybokser som farlig avfall, og overholder ikke plikten til årlig innlevering av pressesaft.

Avvik fra:

Avfallsforskriften §§ 11-4 og 11-8

Kommentarer:

Spraybokser kan aldri tømmes helt. Spraybokser som inneholder rester av merkepliktige produkter¹ skal samles i egnet emballasje, og leveres som farlig avfall minst en gang årlig. Bedriften håndterer i dag ikke spraybokser som farlig avfall.

Bedriften samler pressesaft på 1 m³ store IBC-containere. Pressesaft er og skal behandles som farlig avfall, dersom bedriften ikke kan dokumentere det motsatte. Farlig avfall eller ikke, uten forutgående rensing kan pressesaft ikke gå som påslipp på kommunalt nett, eller gå som direkte utslipp til vann eller sjø. Det er ikke godt nok å la pressesaft passere/renses i en oljeutskiller. Pressesaft inneholder skadelige vannløselige komponenter, som ikke stopper/renses i oljeutskiller.

Bedriften opplyser at den frem til i dag bare har samlet på pressesaften som er generert ved "egen-pressingen" av bilvrak. Den har ikke viderelevert avfallet, eller på annet måte kvittet seg med generert pressevæske.

Bedriften får avvik på håndteringen av pressesaften fordi pressesaften ikke er viderelevert til lovlig mottaker/behandlingsanlegg minst 1 gang pr. år.

Avvik 2:

Bedriften har ikke nok fast dekke på areal der det foregår aktiviteter som medfører søl og lekkasje av væsker fra bilvrakene.

Avvik fra:

Avfallsforskriften kap. 4, Vedlegg 1, punkt 1, 1. underpunkt
Forurensningsloven § 7

Kommentarer:

Bedriften har etablert fast ugjennomtrengelig dekke på forholdsvis store arealer, inkl. der miljøsanering og pressing av vrak foregår. Det er kun i unntakstilfeller at bedriften plasserer ikke-miljøsanerte biler på annet enn fast dekke. Forut for plassering av bilvrak på grusunderlag, passerer vrakene en mottaks- og kvalitetskontroll. All plassering av ikke-miljøsanerte vrak på grusunderlag er dermed "risikovurdert og funnet forsvarlig", sier bedriften.

Oljesøl i overgangen mellom fast dekke og grusunderlag dokumenterer at arealet med fast dekke må utvides, eller at driften må legges om. Det ble under kontrollen opplyst at arealet med fast dekke skal utvides, men at tidfestet handlingsplan mangler.

---

¹ Se punkt 2 og 13 i sikkerhetsdatabladene

Lukking av avviket:

I brevet der bedriften redegjør for hvordan den har fulgt opp de andre avvikene som beskrives i denne rapporten, ber vi bedriften bekrefte at alle aktiviteter der vaskesøl fra bilvrakene forekommer heretter i sin helhet begrenses til de områder der det til enhver tid er fast dekke.

Avvik 3: Bedriftens årsrapport for 2009 er mangelfull.

Avvik fra:

Tillatelsens vilkår 2.3

Avfallsforskriftens § 11-8

Kommentarer:

Etter purring oversendte bedriften oss en årsrapport for driftsåret 2009. Bedriften benytter en database kalt *Autostat* som sin driftsjournal. Årsrapporten for 2009 er i praksis en utskrift fra denne databasen.

I årsrapporten mangler opplysninger om innsamler/mottaker av det farlige avfallet. Ifølge årsrapporten har bedriften i 2009 ikke viderelevert noe farlig avfall av typen bilbatterier, noe vi vet ikke medfører riktighet. For øvrig merker vi oss at bedriften ikke har innlevert noe farlig avfall av typen kvikksølvholdige komponenter i 2009. Noe som for så vidt kan medføre riktighet og ikke være avvik, dvs. mengden er mindre enn 1 kg.

Anslag for mengde mellomlagret farlig avfall pr. 31.12.2009 mangler.

I årsrapporten mangler også opplysninger om avbalanseringslodd og virbrasjonsdempere i bly.

Bedriften har i 2009 levert farlig avfall gjennom Veidekke Gjenvinning Rogaland AS (VGR), men VGR mangler både tillatelse til å motta og mellomlagre farlig avfall og til å samle inn farlig avfall. VGR kan derfor bare hente farlig avfall hos bedriften for deretter å levere avfallet direkte til virksomhet som har de nødvendige tillatelsene fra forurensningsmyndighetene, dvs. Fylkesmannen og/eller Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). Rogaland Bildeler AS er ansvarlig for at avfallet VGR har hentet hos bedriften faktisk er mottatt av virksomhet med de nødvendige tillatelser.

Oppslag i nasjonal data over farlig avfall innlevert til lovlig mottaker (NorBas) tilsier at bedriften i 2009 bare innleverte 4 500 kg (eller liter) refusjonsberettiget spillolje til lovlig mottaker. Benyttet deklarasjonsskjema er nr. 7075982. (I NorBas inngår ikke batterier).

Dette avviket lukkes når vi har mottatt en årsrapport der manglene nevnt ovenfor er rettet opp. I tillegg forutsettes bedriften å oversende oss en komplett liste over farlig avfall innlevert i 2009, der følgende info ligger: Deklarasjonsskjemaets løpenr, EAL-kode, avfallsstoffnr. og tilhørende mengde farlig avfall (i kg eller liter).

Andre opplysninger

- På kontrolltidspunktet hadde bedriften til sammen ca. 500 bilvrak på anlegget. Herav var ca. 100 vrak ferdig pressede og klar for bortkjøring. Ca. 70 vrak var ikke miljøsanert.
- I slutten av 2008 anskaffet bedriften egen vrakpresse. Pressede bilvrak transporter bedriften selv til Mekjarvik.
- Bedriften anskaffet våren 2010 eget avtappingsutstyr for HFK-gass. Avtappet gass er farlig avfall som bedriften vil levere til *Stiftelsen Returgass*.
- Bedriften har i dag ”moderne sugestyr” for oljer, frostvæske, bremsevæske, o.lign.
- Miljøsaneringen foregår i dag på betongdekke og under halvtak.
- Når bedriften har samlet og emballert 5 Euro-paller a’ 3 bilbatterier i høyden, henter *Batteriretur AS* batteriene direkte hos bedriften.
- *Ragn-Sells AS* har en landsdekkende avtale med returselskapet *Norsk Dekkretur AS* om innsamling og bearbeiding av kasserte bildekk i Norge. Bedriften oppleverer at ordningen med avhenting av bildekk ikke fungerer tilfredsstillende. Det blir for mange dekk stående ved anlegget før de hentes.
- Bedriften er i dag medlem i *Norges Biloppsamleres Forening*. Bedriften finner medlemskapet særs nyttig.
- Vi merker seg at miljøstatus ved anlegget i dag er vesentlig bedre enn ved forrige kontroll ved anlegget (i 2005). Fylkesmannen ønsker å gi bedriften anerkjennelse for de tiltak bedriften har iverksatt for å få dette til.
- Vi har etter kontrollen vært i kontakt med Klif ang. fjerning av EE-avfall i bilvrak, jf. punkt 6 i Vedlegg 1 til avfallsforskriftens kapittel 4. Det erkjennes at de nye kravene² i vedlegget til forskriften i dag er vel utfordrende for bilopphoggerne å etterleve. Vi anbefales av Klif følgelig å avvente streng håndheving av de nye kravene inntil videre. Dette tar vi til etterretning. Når det ellers gjelder EE-avfall som ligger løst i bilvrak ved ankomst (for eksempel bilradio, TV-apparat, hårføner) så skal disse tas ut av vrakene før de presses.

§§§

---

² Dette er EU-krav